

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **V. K.**, zast. JUDr. Marošem Matiaškem, LL. M., advokátem se sídlem Oveňecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2019, č. j. OAM-795/ZA-ZA11-VL16-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2019, č. j. 4 Az 10/2019 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 21. 1. 2019, č. j. OAM-795/ZA-ZA11-VL16-2018, shledal žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji odmítl napadeným usnesením ze dne 20. 3. 2019. Městský soud poukázal na to, že žaloba neobsahovala všechny náležitosti, a proto vyzval žalobce usnesením ze dne 28. 2. 2019, č. j. 4 Az 10/2019 - 11, k jejímu doplnění v pětidenní lhůtě. Uvedené usnesení bylo žalobci doručeno dne 4. 3. 2019 a lhůta marně uplynula dnem 11. 3. 2019. Žalobce podanou žalobu nedoplnil ani do 20. 3. 2019, proto ji městský soud odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] V ní uvedl, že městský soud odmítl jeho žalobu nezákonně, neboť její obsah ji činil projednatelnou před soudem. Pokud měl i přesto městský soud za to, že v žalobě chybí žalobní body, měl ji odmítnout nikoliv podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale podle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť žalobní body jsou zvláštní náležitosti žaloby proti rozhodnutí. Stěžovatel v žalobě uváděl, že se domnívá, že rozhodnutí správního orgánu je nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího řízení. Jelikož bylo rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, tato vada vyplývala přímo z něj a z obsahu správního spisu a stěžovatel ji nemusel dále upřesňovat.

[5] Kromě toho městský soud v usnesení, jímž stěžovatele vyzval k doplnění žaloby, pouze uvedl, že se stěžovateli ukládá, aby do pěti dnů od doručení usnesení doplnil svou žalobu. Městský soud ve výroku ani odůvodnění usnesení neuvedl odkaz na konkrétní zákonné ustanovení, ze kterého by vyplývala zvláštní lhůta k podání, respektive doplnění žaloby. Stěžovatel tak mohl nabýt dojmu, že se ve věci uplatní obecná dvouměsíční lhůta podle § 72 odst. 1 s. ř. s., a městský soud pochybil, když stanovil lhůtu k doplnění žaloby kratší. Současně soud pochybil, když nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě a návrhu na nařízení ústního jednání ve věci.

[6] Stěžovatel rovněž podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Pokud mu nebude soudem přiznán odkladný účinek, zcela jistě by musel během několika málo týdnů opustit Českou republiku a odcestovat do země původu. V České republice přitom podniká jako společník a jednatel společnosti X, přičemž jeho nucené vycestování by ohrozilo chod společnosti a budoucnost jeho zaměstnanců a brigádníků. Zároveň by nemohl efektivně hájit svá práva v soudním řízení.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu, poukázal na to, že stěžovatel žalobu nedoplnil a městský soud ji správně podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Zároveň neshledal, že by zde byly důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Usnesením ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 Azs 117/2019 - 29, NSS zamítl stěžovatelovu žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů, neboť dostatečně nedoložil svá tvrzení o příjmech a výdajích. Stěžovatel následně doložil plnou moc, kterou udělil advokátu JUDr. Maroši Matiaškovi, LL. M., čímž naplnil podmínku povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti.

[10] Protože se jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, zabýval se NSS v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb.

pokračování

NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že NSS není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost kasační stížnosti.

[11] NSS neshledal v posuzované věci *přesah vlastních zájmů stěžovatele* ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení.

[12] Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *žaloba kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat (...) žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné*. Podle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 835/2006 Sb. NSS „*nemůže být líčení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, k nimž při vyřizování věci určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.*“

[13] Ze správního spisu vyplývá, že rozhodnutí žalovaného stěžovatel převzal osobně dne 12. 2. 2019, přičemž žalobu mohl v souladu s § 32 odst. 1 zákona o azylu podat ve lhůtě 15 dnů. Žaloba byla předána k poštovní přepravě dne 22. 2. 2019 (obálka na č. 1. 8 soudního spisu), tudíž z patnáctidenní lhůty pro podání žaloby zůstalo pět dnů. V žalobě stěžovatel neuvedl žádné žalobní body podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tvrzení, že byl „*zkrácen na svých právech*“, že „*celé řízení bylo jednostranné a neobjektivní*“, že žalovaný

„porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem ČR, se zásadami a principy činnosti správních orgánů“ a že „žalovaný své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil a vyložil zákon chybně“, nejsou žalobními body, jak ostatně k obdobně formulovaným žalobním námitkám uvedl NSS v rozsudku ze dne 24. 4. 2019, č. j. 2 Azs 48/2019 - 67. O námitku nepřezkoumatelnosti, na niž stěžovatel poukazoval v kasační stížnosti, ve skutečnosti obsahově nešlo, takže postup městského soudu byl v tomto ohledu procesně správný.

[14] Pro daný případ jsou dále podstatné závěry vyslovené v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS, podle něhož „žalobce musí ve lhůtě pro podání žaloby uplatnit alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Pokud žalobní bod neuplatní vůbec, nebo až po lhůtě pro podání žaloby, bude žaloba odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s.“ Uvedené závěry platí rovněž v případě, stanovuje-li zvláštní zákon lhůtu pro podání žaloby kratší, než jak je upravena v § 72 odst. 1 s. ř. s. (srov. nález Ústavního soudu ze dne 1. 12. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 17/09, č. 9/2010 Sb.). Z citovaného rozsudku rozšířeného senátu dále plyne, že vyzývali soud k doplnění žaloby podle § 71 odst. 2 s. ř. s., má žalobce vyzvat, aby tak učinil ve lhůtě pro podání žaloby.

[15] Protože stěžovatelova žaloba neobsahovala žalobní body, vyzval jej městský soud usnesením ze dne 28. 2. 2019, č. j. 4 Az 10/2019 - 11, k jejich doplnění v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. V usnesení zároveň výslovně poukázal na úpravu žalobních bodů v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatel však žalobu o žalobní body nedoplnil ani ve stanovené lhůtě, ani do vydání napadeného rozhodnutí. Městský soud proto přistoupil k jejímu odmítnutí. Je pravdou, že v již citovaném rozsudku č. j. 3 Azs 66/2017 - 31 rozšířený senát NSS jasně uvedl, že „na absenci žalobních bodů v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nelze pohlížet jako na nedostatek podmínky řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Absence žalobních bodů dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je vadou podání, její neodstranění má za důsledek odmítnutí žaloby dle § 37 odst. 5 s. ř. s.“ Městský soud proto neměl žalobu odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale v souladu s výše uvedenými závěry ji měl odmítnout podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Toto procesní pochybení městského soudu však nedosahuje takové intenzity, aby naplnilo kritérium hrubého pochybení při výkladu procesního práva, a tudíž způsobilo přijatelnost kasační stížnosti. V případě zrušení napadeného rozhodnutí by městský soud opět žalobu odmítl, tentokrát již s odkazem na správné ustanovení s. ř. s., tudíž by se na stěžovatelově hmotněprávním postavení nic nezměnilo.

[16] Městský soud rovněž nepochybil, když nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě a o návrhu na ústní jednání. K tomuto kroku v řízení o žalobě ani nemohl dospět, neboť nejprve musel vyřešit nedostatky žaloby, které se však nepodařilo odstranit, což mu znemožnilo meritorně žalobu včetně návrhu na přiznání odkladného účinku přezkoumat či nařídít ústní jednání.

[17] Ustálená a jednotná judikatura NSS tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a NSS neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

pokračování

[18] NSS nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku, neboť o kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a dalších nezbytných procesních úkonech.

IV. Náklady řízení

[19] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu